

[Hans Kjær.]

somme stigninger i obligationsudbuddet. Ja men det var jo det, som det nye kapitalmarkedsråd skulle hjælpe med til at klare, hjælpe med til at styre uden at blande sig. Styringen er udeblevet, ikke mindst på grund af boligministerens præsterede mærkværdigheder og efter nye rekordstigninger i obligationsudbydelsen. Kapitalmarkedsrådet har blandet sig. Det har blandet sig ved at advare imod nye initiativer fra boligministeren, der vil åbne for udvidet kreditgivning. Lad os se, om advarslens hjælper, så regeringen i hvert fald kan styre boligministeren, om ikke andet.

På trods af indtjeningsmulighederne ved EF-medlemskabet, der sandsynliggør, at det forbedrede bytteforhold kan fastholdes, kan der ventes et betalingsbalanceunderskud i 1973 på i alt ikke under mellem 3½ og 4 milliarder kr. Man kan få det til at lyde lidt mindre, hvis man udtrykker sig lidt mere forsigtigt, men det er jo sandheden. Og i den situation fremsætter så økonomi- og budgetministeren et finanslovsforslag med nettoudgifter på mere end 50 milliarder kr. med en stigning i udgifterne på 5½ milliard kr. Det er, hvad der er kommet ud af den megen snak om de nødvendige besparelser.

Vi bliver ofte bebrejdet vort specielle politikersprog, som gør os uforståelige for mange mennesker; det gælder vel ikke mindst i den økonomiske diskussion. Så meget mere beklageligt er det, når nogle begreber, som folk har haft en ganske klar opfattelse af, er ved at blive ødelagt. De fleste har haft anledning til at spare, når udgifterne var ved at løbe fra indtægterne, så det har hidtil været et ganske klart begreb, selve dette at spare. Derfor er det også så vanskeligt for folk at forstå, at når det drejer sig om offentlige udgifter, bliver resultatet tårnhøje stigninger i udgifterne, uanset hvor meget der tales om heroiske spareudfoldelser.

Som resultat af alle ministerens spareanstrengelser, som han gør op til godt 1 milliard kr., stiger udgifterne altså totalt med 5½ milliard kr. At et par hundrede millioner af disse besparelser ikke er udgiftsreduktioner, men i virkeligheden øgede indtægter og alligevel betegnes som besparelser, er ikke så ligetil at fatte for almindelige mennesker, men folk kan vist forstå, at stignin-

gen på de 5½ milliard kr. efter besparelser på 1 milliard kr. må betyde, at stigningen i de andre udgifter så må være 6½ milliard kr.

Men ikke engang det dækker jo den fulde sandhed. Regeringen har regnet med at slippe for en landbrugsstøtte på 1,2 milliarder kr. De udgifter, der ikke er sparet på, stiger således med mellem 7½ og 8 milliarder kr. At der her er tale om en udgiftsekspllosion, kan alle folk forstå.

Kan man så fæste lid til, at disse enorme tal kan holde? Hvordan med f. eks. forsvarsudgifterne over for virkelighedens verden? Hvordan med pris- og lønreserven, der bygger på udløsning af 2 dyrtidsportioner, medens alle, inklusive ministeren selv, forventer, at der udløses 3? Hvordan med virkningerne af overenskomstforhandlingerne, hvor regeringen hidtil ikke har villet lytte til vort råd om i tide at oprette et kontaktoorgan, så det offentlige, der, som enhver kan se, er tredjepart ved virkningerne, også var med i selve forhandlingerne? Og endelig: hvordan med budgetteringen af de ustyrlige lovbundne udgifter? Der er sandelig meget, der tyder på, at selv dette enorme budget ikke kan holde.

Nu udelukker økonomi- og budgetministeren ikke, at en stramning af økonomien hurtigt kan blive aktuel. Igen må man spørge: hvordan? I en situation, hvor arbejdskraftreserver kun kan trækkes frem, ved at man får folk til at yde mere, kan det ikke være ved yderligere at øge skattetrykket. Regeringen har jo endelig for nylig også erkendt, at en yderligere tilpasning af vort afgiftssystem vil være nødvendig under de nye vilkår. Men vil man have folk til at yde mere, må de også have udsigt til at få noget ud af det. Det er nu engang ikke kun æsler, der skal have en gulerod foran sig for at trække.

Det er jo allerede galt nok. Ifølge en artikel i Berlingske Tidende i søndags bliver der i København ud af en indtægtsfremgang over 4 år på 19.436 kr. kun 348 kr. mere i disponibel indkomst; resten er slugt af skatte- og prisstigninger. Jeg ved ikke, om finansministeren kan afkræfte eksemplets rigtighed, jeg har ikke prøvet på at regne det efter, men det har man muligvis i ministeriet. (*Afbrydelse af finansministeren* [Grünbaum]). Ja men det er jo ligegyldigt. Det er